ΔΙΑΤΑΞΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τρίτο τμήμα)
της 30ής Απριλίου 2002 *

Στην υπόθεση C-181/01 P,

Ν, υπάλληλος της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, κάτοικος Βρυξελλών (Βέλγιο), εκπροσωπούμενος από τον G. Durazzo, avvocato,

αναιρεσείων

που έχει ως αντικείμενο αίτηση αναιρέσεως κατά της αποφάσεως που εξέδωσε στις 13 Φεβρουαρίου 2001 το Πρωτοδικείο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (πέμπτο τμήμα) στην υπόθεση Τ-2/00, Ν κατά Επιτροπής (Συλλογή Υπ. Υπ. 2001, σ. I-A-37 και II-135), με την οποία ζητείται η εξαφάνιση της εν λόγω αποφάσεως,

όπου ο έτερος διάδικος είναι η

Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τον J. Currall, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

καθής και εναγομένη πρωτοδίκως,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τρίτο τμήμα),

συγκείμενο από την F. Macken, πρόεδρο τμήματος, και τους C. Gulmann (εισηγητή) και J.-P. Puissochet, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: L. A. Geelhoed
γραμματέας: R. Grass

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα,

εκδίδει την ακόλουθη

Διάταξη

1 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου στις 25 Απριλίου 2001, ο Ν άσκησε, δυνάμει του άρθρου 49 του Οργανισμού ΕΚ και των αντιστοίχων διατάξεων των Οργανισμών ΕΚΑΧ και ΕΚΑΕ του Δικαστηρίου, αναίρεση κατά της αποφάσεως που εξέδωσε στις 13 Φεβρουαρίου 2001 το Πρωτοδικείο στην υπόθεση Τ-2/00, Ν κατά Επιτροπής (Συλλογή Υπ.Υπ. 2001, σ. Ι-Α-37 και ΙΙ-135, στο εξής: αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση), με την οποία απορρίφθηκε η προσφυγή-αγωγή του με την οποία ζητούσε, αφενός, την ακύρωση της αποφάσεως της Επιτροπής περί αρνήσεως να θεωρηθεί ως ατύχημα, κατά την έννοια των άρθρων 73 του Κανονισμού Υπηρεσιακής Καταστάσεως των υπαλλήλων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (στο εξής: ΚΥΚ) και 2 της κανονιστικής ρυθμίσεως σχετικά με την ασφάλιση έναντι κινδύνων ατυχήματος και επαγγελματικής νόσου των υπαλλήλων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (στο εξής: κανονιστική ρύθμιση περί ατυχημάτων), η μόλυνσή του από τον ιό της ανθρώπινης ανοσολογικής ανεπάρκειας (VIH) και, αφετέρου, την επιδίκαση αποζημιώσεως λόγω ηθικής βλάβης.

Τα πραγματικά περιστατικά και το ιστορικό της διαφοράς

2 Τα πραγματικά περιστατικά και το ιστορικό της διαφοράς εκτίθενται ως εξής στις σκέψεις 10 έως 30 της αναιρεσιβαλλόμενης αποφάσεως:

«10 Ο προσφεύγων-ενάγων, υπάλληλος της Επιτροπής, ενημέρωσε τη διοίκηση, με έγγραφο της 9ης Φεβρουαρίου 1996, ότι κατά τις πρόσφατες κλινικές εξετάσεις διαπιστώθηκε ότι είχε μολυνθεί από τον ιό της ανθρώπινης ανοσολογικής ανεπάρκειας (VIH). Ο προσφεύγων-ενάγων απηύθυνε επίσης στη διοίκηση, συνημμένη στο εν λόγω έγγραφο, δήλωση περί ατυχήματος της 6ης Φεβρουαρίου 1996 και ιατρική βεβαίωση του ιατρού Vandercam.

11 Με το έγγραφο αυτό, ο προσφεύγων-ενάγων, εκτιμώντας ότι η μόλυνσή του έπρεπε να χαρακτηριστεί ως ατύχημα κατά την έννοια του άρθρου 2 της κανονιστικής ρυθμίσεως περί ατυχημάτων, ζητούσε να εφαρμοστούν οι διατάξεις του άρθρου 73 του ΚΥΚ, καθώς και να του αποδοθούν κατά 100 % τα ιατρικά έξοδά του κατ' εφαρμογήν του άρθρου 10 της κανονιστικής ρυθμίσεως περί ατυχημάτων ή, μέχρι να αναγνωριστεί ότι η μόλυνσή του οφείλεται σε ατύχημα, βάσει των διατάξεων του άρθρου 72, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, του ΚΥΚ, περί ιδιαιτέρως σοβαρών ασθενειών.

[...]

16 Με απόφαση της 4ης Ιουνίου 1996, έγινε δεκτή, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 72, παράγραφος 1, του ΚΥΚ, η απόδοση κατά 100 % των ιατρικών εξόδων του προσφεύγοντος-ενάγοντος.

17 Με έγγραφο της 17ης Ιουνίου 1996, ο προϊστάμενος της διοικητικής μονάδας IX.B.5 [διοικητική μονάδα 5 "Ασφάλιση έναντι ασθενειών και ατυχημάτων" της διευθύνσεως Β "Δικαιώματα και υποχρεώσεις" της Γενικής Διευθύνσεως "Προσωπικό και Διοίκηση" (ΓΔ IX) της Επιτροπής] ενημέρωσε τον προσφεύγοντα-ενάγοντα ότι δεν μπορούσε να κάνει δεκτό το αίτημά του αναφορικά με την εφαρμογή του άρθρου 73 του ΚΥΚ.

18 Στις 29 Αυγούστου 1996, ο προσφεύγων-ενάγων υπέβαλε διοικητική ένσταση κατά της αποφάσεως αυτής.

19 Με έγγραφο της 7ης Νοεμβρίου 1996, η ΑΔΑ [αρμόδια για τους διορισμούς αρχή] ενημέρωσε τον προσφεύγοντα-ενάγοντα ότι ακυρώθηκε η απόφαση της 17ης Ιουνίου 1996 [...] Στο ίδιο έγγραφο αναφερόταν επίσης ότι στον προσφεύγοντα-ενάγοντα θα εκοινοποιείτο σχέδιο αποφάσεως σχετικά με την ενδεχόμενη αναγνώριση του ότι το επίμαχο συμβάν οφειλόταν σε ατύχημα και ότι, υπό τις συνθήκες αυτές, η ένσταση που είχε υποβάλει καθίστατο άνευ αντικειμένου.

20 Στις 18 Νοεμβρίου 1996, διαβιβάστηκε στον προσφεύγοντα-ενάγοντα σχέδιο αποφάσεως που περιλάμβανε άρνηση να θεωρηθεί ως ατύχημα κατά την έννοια του άρθρου 73 του ΚΥΚ και της κανονιστικής ρυθμίσεως περί ατυχημάτων η μόλυνσή του από τον VIH. Αυτό το σχέδιο αποφάσεως στηριζόταν στα συμπεράσματα του ιατρού Dalem της 18ης Οκτωβρίου 1996.

[...]

22 Με έγγραφο της 10ης Ιανουαρίου 1997, ο προσφεύγων-ενάγων ζήτησε να συγκληθεί η υγειονομική επιτροπή.

[...]

24 Στην έκθεση της υγειονομικής επιτροπής, της 4ης Δεκεμβρίου 1998, αναφέρονται μεταξύ άλλων τα εξής:

"Όσον αφορά σεξουαλικές σχέσεις μεταξύ ενηλίκων ενεργούντων εκουσίως, η συμπεριφορά των οποίων αναγνωρίζεται ότι εμπεριέχει τον κίνδυνο μεταδόσεως του VIH, έστω και αν η μόλυνση από τον VIH οφείλεται ίσως στη διάρρηξη προφυλακτικού κατά την παθητική σεξουαλική σχέση του Φεβρουαρίου 1995, δύο μέλη της υγειονομικής επιτροπής εκτιμούν ότι, από ιατρική άποψη, η μόλυνση αυτή δεν μπορεί να θεωρηθεί ως 'ατύχημα' για τους ακόλουθους λόγους:

— η εκούσια σεξουαλική πράξη δεν μπορεί να θεωρηθεί ως 'συμβάν ή παράγων εξωτερικός και αιφνίδιος ή βίαιος ή μη φυσιολογικός, που προσέβαλε τη φυσική ή ψυχική ακεραιότητα του υπαλλήλου'. Στα πλαίσια της προβληματικής όσον αφορά τη μόλυνση από παθογενή παράγοντα λόγω της σεξουαλικής επαφής, μόνον ο βιασμός εμπίπτει στην κατηγορία αυτή·

— δεδομένου ότι [ο προσφεύγων-ενάγων] είχε και άλλους σεξουαλικούς συντρόφους κατά την ίδια χρονική περίοδο, είναι αδύνατο, ακόμη και σε περίπτωση χρήσεως προφυλακτικού, να βεβαιωθεί ότι η παρούσα μόλυνση οφείλεται (αποκλειστικά) στη σεξουαλική επαφή με τον συγκεκριμένο σύντροφο. Διότι, πιθανώς, μια άλλη διάρρηξη προφυλακτικού (η οποία δεν υπέπεσε στην αντίληψη ή δεν γνωστοποιήθηκε από τον παθόντα) έλαβε χώρα σε άλλη χρονική στιγμή και οδήγησε στη μόλυνση.

Για να συνδεθεί η μόλυνση με το επίμαχο επεισόδιο θα έπρεπε να είχε διενεργηθεί, κατά τις ώρες που ακολούθησαν το επεισόδιο αυτό, εξέταση για τη διαπίστωση VIH (το αποτέλεσμα της οποίας θα έπρεπε να είναι αρνητικό) και, στη συνέχεια, να είχαν πραγματοποιηθεί έλεγχοι σε τακτά χρονικά διαστήματα, επί τρεις τουλάχιστον μήνες. Η διαδικασία αυτή είναι η εφαρμοζόμενη στην περίπτωση συμπτωματικού τρυπήματος με μολυσμένη σύριγγα. Εφόσον δεν μπορεί

να διαπιστωθεί με βεβαιότητα η σχέση αιτίου προς αιτιατό μεταξύ του επίμαχου συμβάντος και της μολύνσεως από τον VIH, είναι κατά μείζονα λόγο αδύνατο να θεωρηθεί το γεγονός αυτό ως 'ατύχημα'."

25 Η υγειονομική επιτροπή καταλήγει στο ακόλουθο συμπέρασμα:

"Αφού άκουσε [τον προσφεύγοντα-ενάγοντα] και εξέτασε όλα τα ευρισκόμενα στην κατοχή της έγγραφα, [...] συμπεριλαμβανομένων των αντιγράφων των διαφόρων ιατρικών εκθέσεων και των εγγράφων προς τον θεράποντα ιατρό, η υγειονομική επιτροπή κρίνει, κατά πλειοψηφία των δύο από τα τρία μέλη της (ιατροί N. Clumeck και J. Dalem), ότι η οφειλόμενη στον VIH μόλυνση από την οποία πάσχει [ο προσφεύγων-ενάγων] δεν μπορεί να θεωρηθεί ως 'ατύχημα'. Πρόκειται για συμβάν της ιδιωτικής ζωής, το οποίο έλαβε χώρα κατά τις σεξουαλικές σχέσεις μεταξύ εκουσίως ενεργούντων ενηλίκων, όπως και οι λοιπές διά της σεξουαλικής επαφής μεταδιδόμενες μολύνσεις οι οποίες εμφαίνονται στο ιστορικό του ασθενούς.

Ένα μέλος της υγειονομικής επιτροπής (ιατρός P. Joppart) εκτιμά ότι η μόλυνση [από τον] VIH ανταποκρίνεται στον ορισμό του ατυχήματος και οφείλεται σε εξωτερικό, αιφνίδιο και μη φυσιολογικό παράγοντα, που προσέβαλε τη φυσική και ψυχική ακεραιότητα [του προσφεύγοντος-ενάγοντος]."

[...]

28 Με έγγραφο της 15ης Μαρτίου 1999, η ΑΔΑ κοινοποίησε στον προσφεύγοντα-ενάγοντα την απόφασή της να θεωρήσει οριστικό το σχέδιο αποφάσεως της 18ης Νοεμβρίου 1996 (στο εξής: επίμαχη απόφαση). Στο έγγραφο αυτό ήταν συνημμένα τα συμπεράσματα της υγειονομικής επιτροπής, καθώς και ολόκληρη η έκθεσή της.

29 Στις 10 Ιουνίου 1999, ο προσφεύγων-ενάγων υπέβαλε διοικητική ένσταση, δυνάμει του άρθρου 90, παράγραφος 2, του ΚΥΚ, κατά της επίμαχης αποφάσεως. Στις 15 Ιουνίου 1999, οι νομικοί σύμβουλοι του προσφεύγοντος-ενάγοντος κατέθεσαν εξ ονόματός του διοικητική ένσταση. Η Επιτροπή θεώρησε ότι η ένσταση αυτή αποτελούσε συμπλήρωμα της ενστάσεως της 10ης Ιουνίου 1999.

30 Στις 22 Σεπτεμβρίου 1999 πραγματοποιήθηκε διϋπηρεσιακή σύσκεψη. Η διοικητική ένσταση απορρίφθηκε με απόφαση διαβιβασθείσα στον προσφεύγοντα-ενάγοντα στις 7 Ιανουαρίου 2000.»

Η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση

3 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 10 Ιανουαρίου 2000, ο Ν ζήτησε από το Πρωτοδικείο, ιδίως, να ακυρώσει την επίμαχη απόφαση και να υποχρεώσει την Επιτροπή να του αποδώσει τα ιατρικά έξοδα στα οποία υποβλήθηκε σε εκτέλεση της επίμαχης αποφάσεως και να του καταβάλει αποζημίωση προς αποκατάσταση της ηθικής βλάβης του.

4 Το Πρωτοδικείο απέρριψε, στις σκέψεις 36 έως 70 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το αίτημα ακυρώσεως της επίμαχης αποφάσεως, για τους ακόλουθους ιδίως λόγους:

«36 Ο προσφεύγων-ενάγων επικαλείται, προς στήριξη της προσφυγής του, έναν μοναδικό λόγο αντλούμενο από την παράβαση του άρθρου 2 της κανονιστικής ρυθμίσεως περί ατυχημάτων. Ο λόγος αυτός διαιρείται σε τρία σκέλη τα οποία αναφέρονται, πρώτον, σε πλάνη περί το δίκαιο όσον αφορά την απαιτούμενη αιτιώδη συνάφεια μεταξύ του ζημιογόνου γεγονότος και του εξωτερικού παράγοντα που το προκάλεσε, δεύτερον, σε πλάνη περί το δίκαιο όσον αφορά τον καθορισμό των κριτηρίων του ατυχήματος και, τρίτον, σε προφανή πλάνη εκτιμήσεως κατά την αξιολόγηση των κριτηρίων του ατυχήματος. Οι διάδικοι

διατύπωσαν επίσης παρατηρήσεις σχετικά με την ερμηνεία της εκθέσεως της υγειονομικής επιτροπής.

[...]

Επί του μόνου προβαλλόμενου λόγου, που αντλείται από την παράβαση του άρθρου 2 της κανονιστικής ρυθμίσεως περί ατυχημάτων

45 Πριν εξεταστούν τα διάφορα σκέλη του λόγου ακυρώσεως που επικαλείται ο προσφεύγων-ενάγων, πρέπει να ερμηνευθεί η έκθεση της υγειονομικής επιτροπής.

46 Ο προσφεύγων-ενάγων προβάλλει κατ' ουσίαν ότι το ατύχημα του οποίου υπήρξε θύμα συνίσταται στη διάρρηξη του προφυλακτικού που συνέβη κατά τη διάρκεια σεξουαλικής επαφής τον Φεβρουάριο του 1995 και η οποία προκάλεσε την επαφή μεταξύ του σπέρματος ή του αίματος που ήταν φορέας του VIH και του οργανισμού του. Συναφώς, αναφέρει ότι η υγειονομική επιτροπή δέχθηκε πράγματι, στην έκθεσή της, ότι η μόλυνσή του οφείλεται στη διάρρηξη προφυλακτικού, ανεξάρτητα του αν είναι αυτή που συνέβη τον Φεβρουάριο του 1995 ή όχι.

47 Διαπιστώνεται ότι η υγειονομική επιτροπή αναφέρει στην έκθεσή της τα ακόλουθα σχετικά με τις συνθήκες της μολύνσεως του προσφεύγοντος-ενάγοντος:

"[Ο προσφεύγων-ενάγων] τοποθετεί χρονικά τη μόλυνση από τον VIH στις αρχές του έτους 1995 (πιθανώς τον Φεβρουάριο) όταν, κατά τη διάρκεια παθητικής σεξουαλικής επαφής με ευκαιριακό σύντροφο, συνέβη διάρρηξη του

προφυλακτικού. Την ίδια χρονική περίοδο, ο παθών αναφέρει ενεργητικές, παθητικές ή στοματικές σεξουαλικές επαφές με άλλους ευκαιριακούς συντρόφους. Στην περίπτωση στοματικής σεξουαλικής επαφής, δεν χρησιμοποιείται συστηματικά προφυλακτικό."

48 Η υγειονομική επιτροπή συγκέντρωσε τις πληροφορίες αυτές κατά τη σύσκεψη της 11ης Αυγούστου 1998, κατά την οποία άκουσε τον προσφεύγοντα-ενάγοντα σχετικά με τις ακριβείς συνθήκες της μολύνσεώς του. Συναφώς, το Πρωτοδικείο εκτιμά ότι δεν συντρέχει λόγος να κάνει δεκτό το αίτημα του προσφεύγοντος-ενάγοντος να του επιτραπεί να αποδείξει, ιδίως διά μαρτύρων, ότι η υγειονομική επιτροπή δεν έλαβε υπόψη, κατόπιν της ακροάσεώς του και των διευκρινίσεων στις οποίες προέβη σχετικά με τις συνθήκες της μολύνσεως, ότι η δήλωσή του αναφορικά με το ατύχημα δεν ήταν πλήρης.

49 Στην έκθεση της υγειονομικής επιτροπής αναφέρονται επίσης τα ακόλουθα:

"Όσον αφορά σεξουαλικές σχέσεις μεταξύ ενηλίκων ενεργούντων εκουσίως, η συμπεριφορά των οποίων αναγνωρίζεται ότι εμπεριέχει τον κίνδυνο μεταδόσεως του VIH, έστω και αν η μόλυνση από τον VIH οφείλεται ίσως στη διάρρηξη προφυλακτικού κατά την παθητική σεξουαλική σχέση του Φεβρουαρίου 1995, δύο μέλη της υγειονομικής επιτροπής εκτιμούν ότι, από ιατρική άποψη, η μόλυνση αυτή δεν μπορεί να θεωρηθεί ως 'ατύχημα' για τους ακόλουθους λόγους:

[...]

— δεδομένου ότι [ο προσφεύγων-ενάγων] είχε και άλλους σεξουαλικούς συντρόφους κατά την ίδια χρονική περίοδο, είναι αδύνατο, ακόμη και σε περίπτωση χρήσεως προφυλακτικού, να βεβαιωθεί ότι η παρούσα μόλυνση

οφείλεται (αποκλειστικά) στη σεξουαλική επαφή με τον συγκεκριμένο σύντροφο. Διότι, πιθανώς, μια άλλη διάρρηξη προφυλακτικού (η οποία δεν υπέπεσε στην αντίληψη ή δεν γνωστοποιήθηκε από τον παθόντα) έλαβε χώρα σε άλλη χρονική στιγμή και οδήγησε στη μόλυνση."

50 Από τα χωρία αυτά προκύπτει ότι, αντίθετα προς τους ισχυρισμούς του προσφεύγοντος-ενάγοντος, η υγειονομική επιτροπή δεν δέχθηκε ότι μόνον η διάρρηξη προφυλακτικού μπορούσε να είναι η αιτία της μολύνσεως αλλά αρκέστηκε στο να θεωρήσει τη διάρρηξη αυτή ως μία από τις πιθανές αιτίες.

51 Αν και αληθεύει ότι η υγειονομική επιτροπή θεωρεί ενδεχόμενο να συνέβη μία άλλη διάρρηξη προφυλακτικού κατά τη διάρκεια άλλης σεξουαλικής επαφής, για να απαντήσει στην εκ μέρους του προσφεύγοντος-ενάγοντος έκθεση των συνθηκών της μολύνσεώς του, κατά την άποψη του οποίου η προκαλέσασα την μόλυνση διάρρηξη του προφυλακτικού συνέβη τον Φεβρουάριο του 1995, διαπιστώνεται εντούτοις ότι οι ακριβείς συνθήκες της μολύνσεως κατά τη διάρκεια σεξουαλικής επαφής παραμένουν, κατά την άποψη της υγειονομικής επιτροπής και λαμβανομένου υπόψη του ιστορικού των σεξουαλικών σχέσεων του προσφεύγοντος-ενάγοντος, μη προσδιορίσιμες.

52 Κατά συνέπεια, εφόσον η υγειονομική επιτροπή δεν κατόρθωσε να προσδιορίσει την έχουσα τον χαρακτήρα ατυχήματος αιτία που προκάλεσε τη μόλυνση του προσφεύγοντος-ενάγοντος, ορθώς η Επιτροπή επικύρωσε τη νομική εκτίμηση της υγειονομικής επιτροπής, κατά την οποία, "[ε]φόσον δεν μπορεί να διαπιστωθεί με βεβαιότητα η σχέση αιτίου προς αιτιατό μεταξύ του επίμαχου συμβάντος και της μολύνσεως από τον VIH, είναι κατά μείζονα λόγο αδύνατο να θεωρηθεί το γεγονός αυτό ως 'ατύχημα'".

Επί του πρώτου σκέλους του λόγου ακυρώσεως, που αναφέρεται στην ύπαρξη πλάνης περί το δίκαιο σχετικά με την απαιτούμενη αιτιώδη συνάφεια

53 Ο προσφεύγων-ενάγων υποστηρίζει ότι, εφόσον η υγειονομική επιτροπή εκτίμησε ότι η μόλυνση οφειλόταν στη διάρρηξη προφυλακτικού, δεν ήταν αναγκαίο

να προσδιοριστεί ακριβώς η σεξουαλική επαφή κατά την οποία συνέβη η διάρρηξη του προφυλακτικού.

54 Διαπιστώθηκε εντούτοις ανωτέρω ότι η υγειονομική επιτροπή δεν δέχθηκε ότι η μόλυνση του προσφεύγοντος-ενάγοντος από τον VIH προκλήθηκε κατ' ανάγκη λόγω της διαρρήξεως προφυλακτικού.

55 Επομένως, εφόσον το αξίωμα επί του οποίου ο προσφεύγων-ενάγων στηρίζει την αιτίασή του είναι εσφαλμένο, το πρώτο σκέλος του λόγου ακυρώσεως προβάλλεται αλυσιτελώς.

56 Το πρώτο σκέλος του λόγου ακυρώσεως είναι συνεπώς απορριπτέο.

Επί του δευτέρου σκέλους του λόγου ακυρώσεως, που αναφέρεται σε πλάνη περί το δίκαιο σχετικά με τα κριτήρια του ατυχήματος

57 Ο προσφεύγων-ενάγων υποστηρίζει ότι οι έννοιες του αναλαμβανομένου κινδύνου και του σφάλματος που περιλαμβάνονται στα άρθρα 4 και 7 της κανονιστικής ρυθμίσεως περί ατυχημάτων είναι ξένες προς τον ορισμό του ατυχήματος στον οποίο αναφέρεται το άρθρο 2, παράγραφος 1, της εν λόγω ρυθμίσεως και ότι η υγειονομική επιτροπή δεν έπρεπε, κατά συνέπεια, να τις εφαρμόσει εν προκειμένω.

58 Πρέπει να υπομνησθεί ότι η υγειονομική επιτροπή αναφέρεται επίσης στην έκθεσή της στο γεγονός ότι, στην παρούσα περίπτωση, πρόκειται για "σεξουαλικές σχέσεις μεταξύ εκουσίως ενεργούντων ενηλίκων, η συμπεριφορά των οποίων αναγνωρίζεται ότι εμπεριέχει τον κίνδυνο της μεταδόσεως του VIH" και εκθέτει ότι η "εκούσια σεξουαλική πράξη" δεν μπορεί να θεωρηθεί ως ατύχημα (βλ. τα σχετικά χωρία της ανωτέρω σκέψεως 24).

59 Είναι αληθές, όπως ισχυρίζεται ο προσφεύγων-ενάγων, ότι η έννοιες της αποδοχής κινδύνου ή του σφάλματος δεν περιλαμβάνονται στον ορισμό του ατυχήματος στον οποίο αναφέρεται το άρθρο 2, παράγραφος 1, της κανονιστικής ρυθμίσεως περί ατυχημάτων. Η εφαρμογή τους σε μία συγκεκριμένη περίπτωση δεν μπορεί συνεπώς να εμποδίσει τον χαρακτηρισμό ενός συμβάντος ή ενός εξωτερικού παράγοντα ως ατυχήματος, αλλά μόνον να αποκλείσει ένα ατύχημα, κατά την έννοια της εν λόγω κανονιστικής ρυθμίσεως, από την κάλυψη που προβλέπεται στο άρθρο 73 του ΚΥΚ.

60 Πρέπει ωστόσο να υπομνησθεί ότι, εφόσον η υγειονομική επιτροπή διαπίστωσε ότι δεν μπορούσαν να προσδιοριστούν οι ακριβείς συνθήκες της μολύνσεως, είναι αλυσιτελές, εφόσον δεν υφίσταται προσδιορισμένο ατύχημα, να τεθεί το ζήτημα κατά πόσο συντρέχει συμπεριφορά ενέχουσα κίνδυνο ή εκ προθέσεως σφάλμα του προσφεύγοντος-ενάγοντος. Επομένως, το επιχείρημα του προσφεύγοντος-ενάγοντος στερείται ερείσματος.

61 Εν πάση περιπτώσει, οι χρησιμοποιούμενες από την υγειονομική επιτροπή εκφράσεις "αναλαμβανόμενος κίνδυνος" και "εκούσια σεξουαλική πράξη" αποτελούν γενικές εκτιμήσεις που έχουν ως στόχο απλώς να υπογραμμίσουν τον οικειοθελή χαρακτήρα της σεξουαλικής σχέσεως την οποία επικαλείται ο προσφεύγων-ενάγων.

62 Κατά συνέπεια, το δεύτερο σκέλος του λόγου ακυρώσεως, είναι απορριπτέο.

Επί του τρίτου σκέλους του λόγου ακυρώσεως, που αναφέρεται σε προφανή πλάνη εκτιμήσεως κατά την εφαρμογή των κριτηρίων του ατυχήματος

63 Στα υπομνήματά του, ο προσφεύγων-ενάγων ισχυρίζεται, κυρίως, ότι η μόλυνσή του κατά τη διάρκεια σεξουαλικής επαφής κατά την οποία υπήρξε διάρρηξη του προφυλακτικού συνιστά ατύχημα κατά την έννοια του άρθρου 2, παράγρα-

φος 1, της κανονιστικής ρυθμίσεως περί ατυχημάτων. Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, ο προσφεύγων-ενάγων υποστήριξε ωστόσο ότι η διάρρηξη του προφυλακτικού δεν μπορεί καθεαυτή να χαρακτηριστεί ως ατύχημα κατά την έννοια του άρθρου 2, παράγραφος 1, της κανονιστικής ρυθμίσεως περί ατυχημάτων. Ατύχημα συνιστούν, από κοινού, η διάρρηξη του προφυλακτικού και η μόλυνση.

64 Όπως όμως εκτέθηκε ανωτέρω, η υγειονομική επιτροπή διαπίστωσε ότι είναι αδύνατο να συναχθεί το συμπέρασμα ότι η μόλυνση του προσφεύγοντος-ενάγοντος προκλήθηκε αναγκαστικά κατά τη διάρρηξη του προφυλακτικού.

65 Είναι συνεπώς αλυσιτελές να υποστηριχθεί ότι η διάρρηξη του προφυλακτικού κατά τη διάρκεια σεξουαλικής επαφής πληροί τα κριτήρια του ατυχήματος κατά το άρθρο 2, παράγραφος 1, της εν λόγω κανονιστικής ρυθμίσεως.»

5 Το Πρωτοδικείο απέρριψε επίσης, στις σκέψεις 71 έως 80 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το αίτημα του προσφεύγοντος-ενάγοντος να του επιδικασθεί αποζημίωση.

Η αίτηση αναιρέσεως

6 Με την αίτηση αναιρέσεως, προς στήριξη της οποίας επικαλείται τέσσερις λόγους, ο Ν ζητεί από το Δικαστήριο να εξαφανίσει την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση και να κάνει δεκτά τα προβληθέντα ενώπιον του Πρωτοδικείου αιτήματα.

7 Η Επιτροπή ζητεί από το Δικαστήριο να απορρίψει την αίτηση αναιρέσεως και να καταδικάσει τον Ν στα έξοδα της αναιρετικής διαδικασίας.

8 Εκ προοιμίου, πρέπει να υπομνησθεί ότι, δυνάμει του άρθρου 119 του Κανονισμού Διαδικασίας, όταν η αίτηση αναιρέσεως είναι προδήλως απαράδεκτη ή προδήλως αβάσιμη, το Δικαστήριο μπορεί, κατά πάσα στάση της δίκης, να την απορρίψει με αιτιολογημένη διάταξη.

Επί του πρώτου λόγου αναιρέσεως

9 Με το πρώτο σκέλος του πρώτου λόγου αναιρέσεως, ο Ν προβάλλει ότι, βάσει της δικογραφίας, η ερμηνεία της εκθέσεως της υγειονομικής επιτροπής στην οποία προέβη το Πρωτοδικείο στις σκέψεις 50 έως 52 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως εμπεριέχει προφανώς ανακριβείς από πραγματική άποψη διαπιστώσεις, οι οποίες αλλοιώνουν το περιεχόμενο της εκθέσεως αυτής. Αντίθετα προς τα εκτιθέμενα από το Πρωτοδικείο, από την έκθεση της υγειονομικής επιτροπής προκύπτει, κατά την άποψη του Ν, ότι αυτή απέκλεισε κάθε άλλη αιτία μολύνσεως πλην της διαρρήξεως του προφυλακτικού, είτε της διαρρήξεως την οποία δήλωσε ο Ν είτε άλλης που αντιμετώπισε ως υποθετικώς πιθανή η υγειονομική επιτροπή.

10 Συναφώς, πρέπει να υπομνησθεί ότι, στις σκέψεις 45 έως 52 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Πρωτοδικείο προέβη στην ερμηνεία της εκθέσεως της υγειονομικής επιτροπής για να εξετάσει, ιδίως, τον ισχυρισμό του προσφεύγοντος-ενάγοντος κατά τον οποίο η υγειονομική επιτροπή είχε πράγματι καταλήξει στο συμπέρασμα ότι η μόλυνση προκλήθηκε από διάρρηξη προφυλακτικού, είτε από αυτή που συνέβη τον Φεβρουάριο του 1995 είτε από άλλη.

11 Επισημαίνεται ότι το Πρωτοδικείο ερμήνευσε την έκθεση αυτή υπό την έννοια ότι

— η υγειονομική επιτροπή αρκέστηκε να θεωρήσει τη διάρρηξη προφυλακτικού ως μία από τις πιθανές αιτίες της μολύνσεως και ότι

— οι ακριβείς συνθήκες της μολύνσεως κατά τη διάρκεια σεξουαλικής επαφής παραμένουν, κατά την υγειονομική επιτροπή και λαμβανομένου υπόψη του ιστορικού των σεξουαλικών σχέσεων του προσφεύγοντος-ενάγοντος, μη προσδιορίσιμες.

12 Δεν είναι βεβαίως δυνατό να προσαφθεί στο Πρωτοδικείο ότι, ερμηνεύοντας κατά τον τρόπο αυτό τα σχετικά χωρία της εκθέσεως της υγειονομικής επιτροπής στα οποία αναφέρονται οι σκέψεις 47 και 49 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, αλλοίωσε το περιεχόμενο της εκθέσεως.

13 Υπό τις συνθήκες αυτές, το πρώτο σκέλος του πρώτου λόγου αναιρέσεως είναι απορριπτέο ως προδήλως αβάσιμο.

14 Με το δεύτερο σκέλος του πρώτου λόγου αναιρέσεως, ο Ν υποστηρίζει ότι η υγειονομική επιτροπή όφειλε να εξετάσει το ζήτημα της συγκρίσεως των κινδύνων και των πιθανοτήτων μολύνσεως μεταξύ της στοματικής σεξουαλικής επαφής και της σεξουαλικής επαφής με διείσδυση, κατά την οποία συμβαίνει διάρρηξη του προφυλακτικού. Δεν μπορεί να γίνει δεκτό ότι από την έκθεση της υγειονομικής επιτροπής προκύπτει μια κατανοητή σύνδεση μεταξύ των ιατρικών διαπιστώσεων και των συμπερασμάτων της εκθέσεως, όπως απαιτείται από τη νομολογία του Δικαστηρίου.

15 Επισημαίνεται συναφώς ότι ο ισχυρισμός αυτός, καθόσον περιλαμβάνει επικρίσεις κατά της εκθέσεως της υγειονομικής επιτροπής, δεν προβλήθηκε από τον αναιρεσείοντα στη δίκη ενώπιον του Πρωτοδικείου και συνιστά επομένως ισχυρισμό προβληθέντα για πρώτη φορά στο στάδιο της αιτήσεως αναιρέσεως.

16 Όμως, κατά πάγια νομολογία, τα άρθρα 113, παράγραφος 2, και 116, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου δεν επιτρέπουν την προβολή, στο στάδιο της αιτήσεως αναιρέσεως, νέων ισχυρισμών, μη περιλαμβανόμενων στην προσφυγή (βλ., μεταξύ άλλων, την απόφαση της 21ης Ιουνίου 2001, C-280/99 P έως C-282/99 P, Moccia Irme κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 2001, σ. I-4717, σκέψη 67).

17 Κατά συνέπεια, το δεύτερο σκέλος του πρώτου λόγου αναιρέσεως είναι απαράδεκτο.

Επί του δευτέρου λόγου αναιρέσεως

18 Με τον δεύτερο λόγο αναιρέσεως, ο αναιρεσείων αμφισβητεί το βάσιμο, από νομική άποψη, της περιλαμβανόμενης στις σκέψεις 57 έως 62 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως ερμηνείας που έδωσε το Πρωτοδικείο στον όρο ατύχημα, κατά την έννοια του άρθρου 2, παράγραφος 1, της κανονιστικής ρυθμίσεως περί ατυχημάτων.

19 Κατά τον αναιρεσείοντα, από τις ανωτέρω σκέψεις συνάγεται ότι, αν το Πρωτοδικείο είχε διαπιστώσει, όπως όφειλε, ότι το ατύχημα που προκάλεσε τη μόλυνση προσδιοριζόταν στην έκθεση της υγειονομικής επιτροπής, θα είχε κρίνει κατ' ανάγκη ότι το γεγονός ότι ο αναιρεσείων είχε έλθει αυτοβούλως σε ενέχουσα κινδύνους σεξουαλική επαφή συνιστούσε αιτία αποκλεισμού της ασφαλιστικής καλύψεως. Τέτοια ερμηνεία όμως δεν μπορεί να στηριχθεί, κατά την άποψη του αναιρεσείοντος, ούτε στο άρθρο 4 ούτε στο άρθρο 7 της κανονιστικής ρυθμίσεως περί ατυχημάτων, που προβλέπουν αμφότερα περιπτώσεις αποκλεισμού της προβλεπόμενης στο άρθρο 73 του ΚΥΚ καλύψεως.

20 Συναφώς, επισημαίνεται, αφενός, ότι ο ισχυρισμός αυτός προϋποθέτει ότι έγινε δεκτός ο πρώτος λόγος αναιρέσεως. Αυτό όμως δεν συμβαίνει.

21 Αφετέρου, ο ισχυρισμός αυτός στηρίζεται σε εσφαλμένη αντίληψη της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως. Συγκεκριμένα, στη σκέψη 59 αυτής, το Πρωτοδικείο ενστερνίζεται την ανάλυση του αναιρεσείοντος, διαπιστώνοντας ότι οι έννοιες της αποδοχής κινδύνου και του σφάλματος δεν περιλαμβάνονται στον ορισμό του ατυχήματος κατά το άρθρο 2, παράγραφος 1, της κανονιστικής ρυθμίσεως περί ατυχημάτων και ότι η εφαρμογή τους σε μια συγκεκριμένη περίπτωση δεν μπορεί συνεπώς να εμποδίσει τον χαρακτηρισμό ως ατυχήματος ενός συμβάντος ή ενός εξωτερικού παράγοντα, αλλά μόνον να αποκλείσει από την προβλεπόμενη στο άρθρο 73 του ΚΥΚ κάλυψη ένα ατύχημα κατά την έννοια της εν λόγω κανονιστικής ρυθμίσεως.

22 Ωστόσο, υπενθυμίζοντας ότι η υγειονομική επιτροπή διαπίστωσε ότι δεν μπορούσαν να προσδιοριστούν οι ακριβείς συνθήκες της μολύνσεως, το Πρωτοδικείο έκρινε ορθά ότι δεν ήταν λυσιτελές να εξετασθεί κατά πόσο συνέτρεχε συμπεριφορά ενέχουσα κινδύνους ή εκ προθέσεως σφάλμα του αναιρεσείοντος. Ομοίως, αντίθετα προς τους χειρισμούς του αναιρεσείοντος, το Πρωτοδικείο ουδόλως αποφάνθηκε επί του κατά πόσον η συμπεριφορά του συνιστά αιτία αποκλεισμού της προβλεπόμενης στο άρθρο 73 του ΚΥΚ καλύψεως.

23 Κατά συνέπεια, ο δεύτερος λόγος αναιρέσεως είναι απορριπτέος ως προδήλως αβάσιμος.

Επί του τρίτου λόγου αναιρέσεως

24 Με τον τρίτο λόγο αναιρέσεως, ο αναιρεσείων προβάλλει ότι το Πρωτοδικείο όφειλε να λάβει θέση επί του κατά πόσον η διάρρηξη προφυλακτικού αποτελεί ατύχημα κατά το άρθρο 2, παράγραφος 1, της κανονιστικής ρυθμίσεως περί ατυχημάτων. Παραπέμποντας στον πρώτο λόγο αναιρέσεως, κατά τον οποίο το Πρωτοδικείο αλλοίωσε τα συμπεράσματα της υγειονομικής επιτροπής, ο αναιρεσείων υποστηρίζει ότι στερούνται ερείσματος οι εκτιμήσεις του Πρωτοδικείου στις σκέψεις 64 και 65 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, κατά τις οποίες είναι αλυσιτελής, εν προκειμένω, ο ισχυρισμός ότι η διάρρηξη προφυλακτικού κατά τη διάρκεια σεξουαλικής επαφής πληροί τα κριτήρια του ατυχήματος κατά το άρθρο 2, παράγραφος 1, της κανονιστικής ρυθμίσεως περί ατυχημάτων.

25 Αρκεί συναφώς να υπομνησθεί ότι, όπως διαπιστώθηκε στις σκέψεις 11 και 12 της παρούσας διατάξεως, το Πρωτοδικείο, κρίνοντας στη σκέψη 51 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως ότι οι ακριβείς συνθήκες της μολύνσεως του αναιρεσείοντος παρέμεναν απροσδιόριστες, δεν αλλοίωσε την έκθεση της υγειονομικής επιτροπής.

26 Το Πρωτοδικείο έκρινε συνεπώς ορθά ότι, ενόψει των συνθηκών αυτών, ήταν αλυσιτελές να εξετασθεί το κατά πόσον η διάρρηξη προφυλακτικού κατά τη διάρκεια σεξουαλικής επαφής πληροί τα κριτήρια του ατυχήματος κατά το άρθρο 2, παράγραφος 1, της κανονιστικής ρυθμίσεως περί ατυχημάτων.

27 Ο τρίτος λόγος αναιρέσεως είναι επομένως απορριπτέος ως προδήλως αβάσιμος.

Επί του τετάρτου λόγου αναιρέσεως

28 Με τον τέταρτο λόγο αναιρέσεως, ο αναιρεσείων προσάπτει στο Πρωτοδικείο ότι απέρριψε το αίτημά του να του επιδικασθεί αποζημίωση. Προβάλλει ότι η αντικανονική συμπεριφορά της ΑΔΑ, αν μη τι άλλο με την καθυστέρηση που προκάλεσε στην περάτωση της διαδικασίας, είχε επ' αυτού αγχωτικές ψυχολογικές επιπτώσεις, υπερβαίνουσες εκείνες τις οποίες υφίσταται ένα πρόσωπο σε καλή κατάσταση υγείας ή στην περίπτωση μιας συνήθους υπαλληλικής διαφοράς.

29 Συναφώς, επισημαίνεται ότι από τη νομολογία του Δικαστηρίου προκύπτει ότι στην αίτηση αναιρέσεως πρέπει να εμφαίνονται επακριβώς τα επικρινόμενα στοιχεία της αποφάσεως της οποίας ζητείται η αναίρεση, καθώς και τα νομικά επιχειρήματα στα οποία στηρίζεται κατά τρόπο συγκεκριμένο η αίτηση αυτή (βλ., μεταξύ άλλων, τη διάταξη της 11ης Δεκεμβρίου 2001, C-301/00 P, Meyer κατά Επιτροπής, μη δημοσιευθείσα ακόμη στη Συλλογή).

30 Εφόσον όμως δεν προσδιορίζει την πλάνη περί το δίκαιο στην οποία υπέπεσε, κατά την άποψή του, το Πρωτοδικείο απορρίπτοντας το αίτημά του να του επιδικασθεί αποζημίωση, ο αναιρεσείων δεν υποδεικνύει επακριβώς τα επικρινόμενα στοιχεία της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως.

31 Ο τέταρτος λόγος αναιρέσεως είναι συνεπώς απορριπτέος ως προδήλως απαράδεκτος.

32 Από όλες τις ανωτέρω εκτιμήσεις προκύπτει ότι η αίτηση αναιρέσεως είναι απορριπτέα στο σύνολό της.

Επί των δικαστικών εξόδων

33 Κατά το άρθρο 69, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, το οποίο εφαρμόζεται στη διαδικασία της αιτήσεως αναιρέσεως δυνάμει του άρθρου 118 του ίδιου κανονισμού, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπήρχε σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Δεδομένου ότι η Επιτροπή διατύπωσε σχετικό αίτημα και ο Ν ηττήθηκε, πρέπει να καταδικασθεί στα δικαστικά έξοδα της παρούσας διαδικασίας.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τρίτο τμήμα)

διατάσσει:

1) Απορρίπτει την αίτηση αναιρέσεως.

2) Καταδικάζει τον N στα δικαστικά έξοδα.

Λουξεμβούργο, 30 Απριλίου 2002.

Ο Γραμματέας

R. Grass

Η Πρόεδρος του τρίτου τμήματος

F. Macken